IO. GEORGII ESTOR
CONSIL. AVLICI SAX. PROF. IVR. ORD. TRIBVNALIS SERENISS.
SAXONIAE DVCVM QVOD IENAE EST FAC. ICTORVM
ITEMQVE SCABIN. COLLEGII ADSESSORIS
ORDINIS SVI H.T. DECANI

COMMENTATIO DE IVRE EXCLVSIVAE VT APPELLANT QVO CAESAR AVGVSTVS VTI POTEST QVVM PATRES PVRPVRATI IN CREANDO PONTIFICE SVNT OCCVPATI

QVA AD
DISSERTATIONEM INAVGVRALEM
VIRI
PRAENOBILISSIMI ATQVE EXPERIENTISSIMI
DN. IOANNIS FRIDERICI IVNII
MEDICINAE LICENTIATI

IVRIVM BONARVMQVE ARTIVM PATRONOS ATQVE CVLTORES
EA QVA DECET OBSERVANTIA ATQVE HVMANITATE
INVITAT.

IENAE LITTERIS RITTERIANIS.

Ex conclaui, quod adhuc romae congregatum eſt, ad eligendum pontificem, occaſionem petiui, paucis agendi de iure caeſaris circa excluſiuam, quippe cuius vocis frequens eſt vſus hoc tempore, licet eius vis et poteſtas non adeo omnibus ſit rite cognita atque probe perſpecta.

Excluſiuam igitur voco praecipuum imperatoris romani, quo hic, tanquam aduocatus eccleſiae candidatum pontificatus debito tempore parum idoneum poteſt declarare.

Quiuis primo obtutu animaduertit, mihi hoc loco non eſſe ſermonem de excluſiua, vt vocant, qua inter ſe vtuntur cardinales, pontificem electuri. Enimuero haec notat determinatum numerum ſuffragiorum, ne quis ad faſtigium pontificatus aſcendat. Verbi

gratia, si fingas, conclaue complecti quinquaginta duos cardinales; tum decem et octo suffragia, contra aliquem in scrutinio lata, efficere possunt, ne hic nanciscatur coronam pontificalem; sin de adoratione sit sermo, e LII. cardinalium suffragiis septemdecim sufficiunt ad excludendum aliquem ex ordine dignitatis pontificiae candidatorum. Haec autem exclusiua ita vocari solet per oppositionem inclusiuae, quippe quae dicitur adesse, si quis per scrutinium nactus fuerit suffragia triginta et quinque, triginta contra ac sex per adorationem.

Verum enim vero ad caesaris augusti exclusiuam, vt vocant, redeo, atque illam praecipuum ideo adpello, quia ista caesari non tanquam regi potentissimo, sed quatenus aduocatus est ecclesiae romanae, competit. Intuitu candidati pontificalis honoris hoc ius caesar exercet, quoniam alius, qui non est cardinalis, etiam creari potest pontifex, teste P. FRANCISCO SCHMIER in *iurisprudentia canonico ciuili* libro I. tractatu III. capite I. sectione VI. n. 662. p. 303. cum quo facit IACOBVS COHELLIVS in *notitia cardinalatus* capite

pite XVI. priuilegio I. p. 156., qui tamen existimat, eiusmodi electum per cardinales ordini horum prius adscribendum esse, ob canonem III. distinctione LXXIX.

Debito tempore vti solet imperator hac praerogatiua, id est nondum publicatis suffragiis, quum alias candidatus ius quaesitum fuisset adeptus, prout docet caput LVIII. *X. de electione et electi potestate.* Minus aptum declarat candidatum, atque, se nec velle nec posse hunc habere in numero legitimorum pontificum, significat imperator.

Cuncta, quae modo dixi, vt fiant clariora, obserues, velim, quod caesar hac praerogatiua gaudeat tanquam aduocatus ecclesiae romanae. Haec sententia est ipsius caesaris, quam comprobant complures legatorum caesareorum orationes, ad purpuratos patres habitae. Lege cum primis cardinalis ab Althan sermonem, quem anno CIↃ IↃCC XXI. apposite dixit ad senatum purpuratum. Ex eadem caussa orator caesaris cardinales reddit certiores, quod his praesidio is sit futurus, ac defensionem eorum velit suscipere.

Primus, qui e francorum gente defensionem ecclesiae romanae in se susceptit, est Pipinus breuis, Caroli magni pater. Is enim, huiusque, quem dixi filius, sub nomine patricii obtinuerunt romanae ecclesiae patrocinium atque principatum et summum dominium in vrbem romam. Testis omni exceptione maior est canon XXII. distinctione LXIII., cuius rei veritatem ipse, licet repugnanter, agnouit cardinalis COELEST. SFONDRATI *de regali sacerdotio* libro I. §. V. n. 5. p. 180.

Nihil noui hoc erat, quod adeptus fuerat Pipinus, siquidem fide monumentorum historicorum constat, quod imperatores cum romani, tum byzantini aliique reges, praerogatiua quadam fuerint gauisi intuitu deligendi pontificis. Etenim, Valentiniano imperante, praefectus vrbis Damasum pontificem auctoritate sua firmauit ob iusta veritatis suffragia, vt loquitur AMMIANVS MARCELLINVS libro XXVIII. capite III.

Honorius imperator, quid iuris sit de dubia pontificis electione, disertis verbis constituit, id quod liquet e canone VIII. distinctione LXXIX, atque ℭ CAESARIS BARONII *annali-*

annalibus ecclesiasticis ad annum CCCCXVIII. sq. Vt iam non dicam de aliis, quae commemorat PETRVS DE MARCA *de concordia sacerdotii et imperii* libro VIII. capite IX. §. IX. p. 1140. Immo probatum dedit IO. GE. AB ECKHART in *commentariis de rebus franciae orientalis* tomo II. p. 127. 190. 216. 372. sq. 389. sq. 435. et 584. quod pontifices non ante inaugurauerit clerus, quam caesar eorum electionem confirmasset.

Odoacer ipse, rex ostrogothorum, etiamsi aliam, quam pontifex coleret religionem, suum ius circa electionem pontificis strenue vindicauit, teste CAESARE BARONIO l. c. numero x. De Theodorico rege perhibet ANASTASIVS in *vita Symmachi* p. 84. editionis romanae, quod ille iusserit, vt Symmachus ac Laurentius, pontificalis dignitatis candidati, Rauennam ad se peruenirent. Compara LVITPRANDVM ticinensem diaconum in *libro de pontificum romanorum vitis* p. 238. editionis antuerpiensis, et MAGNI AVRELII CASSIODORI *variarum* librum VIII. epistola XV.

Athalarici et Theodehati, regum iura circa

circa electionem pontificis perſpicua ſunt, et quaſi oculis iudicari poſſunt. Teſtantur, quae dixi, monimenta publica, quae hac de materia leguntur apud CASSIODORVM *variarum* libro I. epiſtola VI, 30. libro II. epiſtola XVI, 24. libro III. epiſtola XII. libro VIII. epiſtola I. II. III. IV. libro IX. epiſtola XV. XIX. libro X. epiſtola IV. XII. XVI.

Poſteaquam Beliſarius romam expugnaſſet, non potuit pontifex, quin confirmationem ſuae dignitatis peteret ab imperatore conſtantinopolitano, prout docuere P. IOAN. MABILLON in *commentario in ordinem romanum* §. XVII. Cuncta haec ex inſtituto inſigni eruditionis adparatu luculentiſſime confirmauit dn. ERNESTVS SALOMO CYPRIAN, in ſenatu ſacro, qui gothae eſt, praeſes vicarius grauiſſimus, in *der überzeugenden belehrung vom urſprung und wachsthum des pabſtthums* capite XII. p. 326-351. Euolue pariter viri celeberrimi dn. IO. IACOBI MASCOV *geſchichte der teutſchen* tomo II. obſeruatione XVII. p. 113. ſqq. Praeterea velim, notes formulam, qua exarchi pontificis electionem ratam habere ſoliti ſunt, quae legitur in *libro diurno romanorum pontificum*, edito

to opera IOANNIS GARNERII, capite II. titulo IV. p. 16. sqq.

Nec ipsi pontifices infitias ire potuerunt, quod reapse sub imperio et dominio caesaris vixerint, praesertim, quod ad vrbem romam attinet, prout fatetur Gregorius II. in epistola, quam dedit ad Vrsum, ducem venetiarum. Compara NATALEM ALEXANDRVM in *historia ecclesiastica veteris nouique testamenti* tomo IV. seculo IV. dissertatione XXV. propositione IV. p. 314. Demonstrauit quoque IO. GEORGIVS AB ECKHART in *commentariis de rebus franciae orientalis* tomo II. p. 236. sq. quod pontifices obnoxii fuerint caesari, atque eius iudicio, quod ad secularia attinet, paruerint. Eam ob caussam caesarem, venientem, adorarunt, teste eodem loc. cit. p. 4. ac annos imperatoris in litteris suis, quas bullas vocant, adhibuerunt, obsequante eodem loc. cit. p. II. 18. 588. et 775.

Idcirco quiuis facile caussam inuenire poterit, cur Paschalis I. anno IↃCCCXVII. nuncios ad Ludouicum pium, imperatorem, miserit, pontificem excusaturos, quod pontificatum occupauerit, idque insciente caesare,

ſare; cauſſabatur enim, quod hoc inuitus egerit.

Hinc ratio in promtu eſt, quare pontificem inaugurare nequiuerint clerici, niſi praeſens eſſet legatus caeſaris. Audias verba iurisiurandi, quo Eugenius II, clerum ac populum romanum Ludouico et Lothario, regibus anno Ↄ CCC XXIV. deuinxit: „promitto ego ille - - - - et qui electus fuerit, me „conſentiente, conſecratus pontifex non fiat, „priusquam tale ſacramentum faciat in praeſentia miſſi domini imperatoris et populi - - -. Euolue LVDOVICI ANTONII MVRATORII *ſcriptores rerum italicarum* tomo I. parte II. p. 184. ANTONII PAGI *criticam hiſtorico-chronologicam in vniuerſos annales eccleſiaſticos* CAESARIS BARONII, ad annum Ↄ CCC XXV. §. XXIX. et I. DV MONT *corps univerſel diplomatique du droit des gens* tomo I. p. 8. n. 12. Exemplo Benedicti III. hoc firmat ANASTASIVS l. c. p. 399. Vindicias iuris imperatorii Paſchalis tempore inuenies apud STEPHANVM BALVZIVM in *notis ad Agobardum* p. 122. Simile occaſione Sergii II. teſtantur *annales Bertiniani* ad annum Ↄ CCC XLIV. et dn. HENRICVS

DE BÜNAV tomo III. *der teutſchen kayſer und reichs-hiſtorie* p. 28. Adde quoque IOANNEM DARTIS p. 145. *operum.*

Ioannem XII. pontificem ius circa electionem pontificis confirmaſſe atque Ottoni I. attribuiſſe, commemorat IOANNES CABASSVTIVS in *notitia eccleſiaſtica hiſtoriae et conciliorum* p. 367. De Henrico III. imperatore idem fatetur ille, quod hic nimirum vindicias egerit hac in parte iuris caeſarei, vide p. 387. n. 8. 9. 10. 11. et 12. Quamuis comminiſcatur, quod exceptio vis ac metus inualida reddat haec iura. Verum hac ratione nihil validi ageretur inter ſummos imperantes.

Quum itaque imperatores romani praecipuo iure circa electionem pontificis ſunt gauiſi, id quod etiam obſeruauit EVERARDVS OTTO in diſſertatione *de iure imperatoris circa electionem pontificis romani* capite II.; atque in hodiernum vsque diem ſunt aduocati eccleſiae romanae, teſte capitulatione Caroli VI. articulo 1.; explorata veritas eſt, quod ius excluſiuae, quo caeſar vti poteſt, ſit diuerſum ab illo, quod galliae et hiſpaniae reges interdum exercere ſolent.

Nititur enim horum excluſiua partim metu ſchiſmatis, partim originem ſuam traxit ex aemulatione, quae inter imperatorem illosque erat, dum cum caeſare galli aequo et pari iure viuere ſummopere contenderunt, atque in horum odium quoque hiſpaniae reges pares caeſari putari voluerunt. Cui accedit, quod hiſpanos praecipue arcana mouerit ratio, ne facile concederent, eligi pontificem, a quo ſibi foret metuendum, propter regnum neapolitanum. Alia inuenies apud GABRIELEM A DARZO, hiſpanum, in libro eleganti *de voto et iure excluſiuo in conclani.*

Hoc ius excluſiuae caeſar alio tempore exercere nequit, niſi quum vacat ſolium pontificis, et de nouo pontifice deſignando cogitant purpurati patres, in vaticanum incluſi. Impenſo pretio a caeſare fit legatio. Siquidem ſumtus legationis et itineris, qui cardinalibus germanicis exſoluuntur, numerum 200000 florenorum facile ſuperant. Interim caeſar, vt curae cordique habeant ſalutem eccleſiae cardinales, adhortari eos poteſt, exemplo Friderici II. caeſaris, cuius litteras, grauem increpationem ſpirantes, hoc

de

de argumento refert ODORICVS RAYNALDVS *annalium ecclesiasticorum* tomo XIII. p. 515. Hodienum imperatores in litteris, quibus cardinalibus significant dolorem, ex morte pontificis perceptum, hortatores sunt, ad salutem ecclesiae probe obseruandam in deligendo pontifice.

Quam primum vero ii, quibus curam harum rerum demandauit imperator, animaduertunt, in medium adferri candidatum, qui alterius regis est fautor, aut, ita est comparatus, vt eius mores displiceant caesari; eo casu hortari solent purpuratos, vt de sententia, talem deligendi, decedant, et simul grauissima eiusmodi electioni inferunt impedimenta.

Enimuero perquam difficulter ad exclusiuam progredi solet imperator, et, quamdiu alia suppetunt remedia, tamdiu exclusiuam ille non exercet. Vbi vero periculum instat, ibi solemnibus verbis declaratur exclusiua, vti factum anno CIↃ IↃCC XXI. quum cardinalem Paolucci cardinalis ab Althan rite recusaret nomine caesaris.

In conclaui hoc ius exercet caesar augu-

ſtus per eum cardinalem, cui copiam et facultatem agendi hoc dedit. Atque hic, ne fiat electio cuiusdam candidati, vehementer recuſat vel iuſſu expreſſo caeſareo, vel ſub ſperati. Sic quoque cardinalis Bentivoglio interceſſit nomine hiſpaniae regis, anno cIↃ IↃCCXXX., ne cardinalis Imperiali nanciſceretur coronam pontificalem, id quod hic rex deinde ratum habuit.

Inſtituti noſtri ratio hic non fert, vt de conclaui multis agamus. Eſt id locus, in quo cardinales poſt exequias pontificis defuncti cum perſonis, quarum auxilio indigent, includuntur, vt ibi nouum deligant pontificem. Cuiuis purpurato patri adſignatur ſpatium, quod latum eſt XVIII. vel XX. pedes, eiusdemque longitudinis. In eo praeparantur coenaculum, cubiculum et loca, vbi commorantur famulus et contubernales, vulgo conclauiſtae. Non nullis placent duae contignationes habitationis ſuae. Quaeuis aedicula pariete intergerino, non ex argilla, miſto acere, confecto, nec lapidibus aut lateribus exſtructo, ſed panno diſtinguitur ab aliis cardinalium caſis.

Grego-

Gregorius X. is est, qui, vt cardinales electionis negotium accelerarent, anno cIↃ CC LXXIV. sanxit, vt in conclaue includerentur illi, ac, elapso triduo, pane, vino et aqua eos contentos esse iussit, quam rem fuse enarrauit ODORICVS RAYNALDVS tomo XIV. *annalium ecclesiasticorum* §. XXIV. sq. p. 224. sqq. Legere poteris ipsam sanctionem inter *sacrosancta concilia studio* PHILIPPI LABBE *et* GABRIELIS COSSART edita, tomo XI. parte I. p. 975. et in *actis conciliorum*, quae collegit IOANNES HARDVINVS, tomo VII. col. 706. sq.

In eo quidem erat Adrianus V., vt hanc constitutionem mitigaret: verum Nicolaus IV. anno cIↃ CC LXXXIX. et Coelestinus V. anno cIↃ CC XCIV. eandem suo vigori pristino, quod ad inclusionem in conclaue restituerunt. Modum electionis tandem perfecit Gregorius XV. anno cIↃ IↃC XXI. ac Vrbanus VIII. eandem sanctionem anno cIↃ IↃC XXV. confirmauit et adprobauit.

Constitutio, de qua dixi, Gregorii XV. prostat tomo III. *magni bullarii romani*, quod LAERTIVS CHERVBINVS et alii collegerunt, p. 444-448. Confirmatio et adprobatio huius

ius ſanctionis reperitur tomo v. l.c. p. 93. ſq. Adde quoque ea, quae antea conſtituta de electione pontificis leguntur, et quidem a Symmacho canone II. diſtinctione LXXIX. a Nicolao II. canone I. diſtinctione XXIII. ab Alexandro III. capite VI. *X. de electione*, a Gregorio X. capite III. X. eodem titulo, a Clemente V. in clementina II. d. t. et a Pio IV. tomo II. *magni bullarii romani* p. 97.

Mireris haut dubie, quod conclaue omnis humanae ſapientiae, artium quoque occultarum, machinationum et conſiliorum callidorum theatrum a non nullis dicatur: quum tamen ipſi cardinales ſancte adiurare ſoleant his verbis: „teſtor Chriſtum dominum, qui „me iudicaturus eſt, me eligere, quem ſecun„dum deum iudico eligi debere, et quod „idem in acceſſu praeſtabo.

Non dubito igitur, fore quosdam, qui non facile ad credendum illud inducentur, quod memoriae prodidit IOAN. GEORGIVS KEYSLER, V. C. in *der neueſten reiſe* p. 593.: *es iſt bekannt*, inquit, *wie wæhrender pæbſtlichen wahl anno* CIↃ IↃCC XXI. *der eifer der partheyen ſo weit gegangen, daſs es darüber zum handgemenge, ſtoſſen*

ſtoſſen mit füſſen, und werfung des dintenfaſſes gekommen. Davia, Albani, Pamphili und A. ſind in alle dieſe hændel vermiſcht geweſen, und iſt kein wunder, daß unter den bedienten des conclauis allezeit einer oder zween chirurgi ernennet werden.

Ceterum Gregorius XV. hanc formam electioni pontificali praeſcripſit: *quod ſi electio huiusmodi aliter celebrata fuerit, quam in conclaui clauſo, vel aliter, quam per ſecreta ſchedularum ſuffragia, duarum ex tribus partibus cardinalium in conclaui praeſentium, in ſcrutinio, ſeu ſcrutinio et acceſſu, electi ſuffragio non computato, vel per viam compromiſſi, ab omnibus cardinalibus ſimiliter in conclaui praeſentibus, nemine diſſentiente initi, et ita, vt nemo ſe ipſum elegerit, vel quaſi per inſpirationem nullo praecedente de perſona ſpeciali tractatu, omnium pariter cardinalium, praeſentium in conclaui, communiter nemine itidem diſſentiente, per verbum: eligo, intelligibili voce prolatum, aut ſcripto, ſi voce non potuerit, expreſſum, nulla ſit.*

E quibus hoc praeſertim videtur obſeruandum: quod, ſi duae tertiae, vt loquuntur, de aliquo conſenſerint, et obſeruatum ſit, quod electus ſemet ipſum deſignauerit, tunc electio ſit irrita. Dein abſentium cardinalium nulla

plane habetur ratio, adeo vt hi ſuffragia ſua ne alteri quidem curanda poſſint committere, notante EMANVELE GONZALEZ TELLEZ in *commentariis ad decretales* libro I. tit. VI. p. 246.

Mos etiam ita fert, vt perueſtigent quidam eſculenta, quae perferuntur ad cardinales in conclaue. Sed audias, quaeſo! KEYSLERVM p. 615. l. c. ſic commentantem: *die viſitation (der ſpeiſen) - - aber iſt ſo ſchlecht, daß ich mir getrauete, ein kleines kind, im fall es nicht ſchrie, ungehindert mit hinein zu bringen. Der gouverneur des conclauis ſtehet zwar dabey, wenn ſeine bedienten die kœrbe und kiſten aufmachen, allein es geſchiehet weiter nichts, als daß man nur dasjenige, ſo oben an lieget, anſchauet, und den deckel mit einer reverenze wieder zumachet.*

Re adhuc integra interceſſio fieri debet, ne ſcilicet perſona quaedam, cui fauere nequit caeſar, eligatur, vt iam antea monui. Conſtat enim inter omnes, quod, electione rite peracta, omnis variandi poteſtas eligentibus ſit ademta, vide caput LVIII. *X. de electione et electi poteſtate.*

Quapropter prius intercedat is, cui in mandatis data eſt reiiciendi poteſtas, quam vltima ſche-

ſchedula ſcrutinii fuerit lecta. Quod ſi caeſaris mandatarius hoc tempus neglexit, excluſiua nullius erit ponderis. Sin autem id agit, vt, quam primum ipſi vero videtur ſimile in ipſo ſcrutinii actu, candidatum per maiora ſuffragia lectum iri, cuius mores moleſti videntur caeſari, miſſis ambagibus intercedat electioni eiusmodi candidati; tum hoc rite obſeruato, a patribus purpuratis reuerenter colenda erit voluntas caeſaris, eiusque mandatarii. Enimuero quum is tanquam aduocatus eccleſiae gaudet iure, declarandi aliquem parum idoneum ad pontificatum, irrita foret electio, quae caeſaris deſiderio refragaretur. Vides itaque, quod is, quem caeſar recuſat, pontificalis honoris particeps et compos fieri nequeat.

Ex dictis manifeſtum eſt, quod auctoritas caeſaris eo tempore, quo de eligendo pontifice agitur, non ſit adeo exigua, vti multi ſibi perſuadent. Mirari interea ſubit, quomodo fieri queat, vt homines, quos germania aluit, eo audaciae prolabi queant, vt tam inconſulte, quam incaute docere non ſint veriti, ea, quae caeſares olim egerunt, quum pon-

tifex eſſet eligendus, vſurpationes fuiſſe, adeoque vlla iuris ſpecie ac fundamento niti excluſiuam caeſaris, tacite negare. Loquatur P. FRANCISCVS SCHMIER *iurisprudentiae canonico-ciuilis* libro I. tractatu III. capite I. §. I. numero 630. ſq. p. 301.: *ex quibus omnibus infertur, aut imperatores ius eligendi S. pontificem nunquam habuiſſe, aut ſaltem iure, quod habebant, iuſte et legitime excidiſſe, cum ſuo proprio et magno totius eccleſiae bono, non obſtantibus acatholicorum calumniis.* Eadem chorda oberrauit IO. FRANCISCVS BESSEL in *diſſertationibus ad ius publicum romano eccleſiaſticum* p. 155. eundemque errorem errarunt complures, et ſimili ratione halucinantur adhuc plurimi.

At vero horum hominum philoſophia ita videtur eſſe comparata, vt conſona ſit dogmati eorum, qui effata Chriſti ita perturbant et inuertunt, vt malint ſtatuere: denegate caeſari, quae ſunt caeſaris; quum tamen verum ſit, quod ſoluenda ſint caeſari, quae ſunt caeſaris, et quae dei deo. Rectius de hac re iudicauit F. CHRISTIANVS LVPVS, louanienſium quondam profeſſor, parte IV. *operum*, capite V. *diſſertationis de regia antiſtitum nominatione*

ne p. 132. qui, *omnes*, inquit, *a regibus nominatos epiſcopos nolim de plena intruſione aut diuina offenſa damnare.*

Verum hic filum abrumpo, et ad praeſtantiſſimum iurium candidatum

VIRVM

PRAENOBILISSIMVM ATQVE EXPERIENTISSIMVM

DN. IO. FRIDERICVM IVNIVM,

MEDICINAE LICENTIATVM CLARISSIMVM,

me conuerto, quippe qui, licet in medicina ſuam quoque teſtatus ſit diligentiam, ac in ordinem licentiatorum medicinae ſe adſcribi voluerit, rerum ſuarum tamen ita ſategit, vt ſuum praecipuum ſtudium poſuerit in iurisprudentia, et ad hanc mentem ſuam cum primis adpulerit. Eam ob cauſſam experientiſſimo noſtro medicinae licentiato, honores iuridicos a nobis modeſte petenti, eo minus deeſſe potuimus; quum nobis illius eruditio iam ſatis eſſet perſpecta. Et dum, exploratis deinde illius viribus, ſolidam iurisprudentiae cognitionem in eo deprehendebamus,

non dubitauimus, ne vllus de hac re ſcrupulus ſupereſſet, ipſi occaſionem praebere, excellentes ingenii ſui vires publico ſpecimine commonſtrandi omnibus. Antequam vero hoc fiat, recepta in noſtra academia conſuetudo poſtulat, vt eius vitam, ſtudiorumque, quam tenuit, rationem paucis exponamus; malumus vero hoc ipſius candidati verbis, quam noſtris peragere:

Lucem, inquit, *adſpexi Onoldi Francorum, anno* MDCCXIV. *Pater mihi eſt* CHRISTIANVS FRIDERICVS IVNIVS, *qui tunc temporis iudicii imperii prouincialis adſeſſor erat, nunc vero apud celſiſſimos comitis Rutheno-Obergreizenſis tutores, regiminis et conſiſtorii directoris munere fungitur. Matrem, ante aliquot iam annos pie defunctam, habui* MARIAM CATHARINAM, *filiam* IOANNIS CHRISTOPHORI DE STETTEN, *reipublicae Francofurtanae ad Moenum proconſulis, et* ELISABETHAE CHARLOTTAE DE DAMM. *Ab his parentibus optimis et domeſticis praeceptoribus educatus, anno* MDCCXXXII. *circa feſtum paſchatos huius almae Salanae ciuis factus, in philoſophicis et mathematicis illuſtrem* HAMBERGERVM.

RVM, B. KOEHLERVM, et dn. M. CARPOVIVM; in iure vero viros illuſtres et excellentiſſimos, BVDERVM et HEIMBVRGIVM, nec non excellentiſſimum dn. profeſſorem ENGAVIVM, et conſultiſſimum dn. D. MOTERVM, duces ſecutus fui. Quadriennio hac ratione transacto, variae mihi rationes perſuaſerunt, vt Fridericianam quoque academiam famigeratiſſimam ſalutarem; qua de cauſſa anno M DCCXXXVI. tempore vernali eo adpuli, et inter iuriſconſultorum ſcholas, illuſtris BOEHMERI, et illuſtris HEINECCII lectionibus potiſſimum interfui. Cum autem proprii corporis valetudo ſatis infirma ſtimulum mihi adderet medicae artis addiſcendae, hoc ſtudium cum iurisprudentia coniunxi, et trium annorum, ac dimidii ſpatio ad ductum virorum illuſtrium et excellentiſſimorum, HOFFMANNI ſenioris, IVNCKERI, BASSII, CASSEBOHMII, cet. in illud incubui; anno etiam praeterito, diſſertatione inaugurali de morbis ſpaſmodico-conuulſiuis *publice habita, gradum licentiati conſecutus fui. Tandem parentis ex conſilio huc iterum rediens, vt via ad adipiſcendos in vtroque iure honores mihi rite pateret, illuſtri iuriſconſultorum collegio ad examina debita ſubeunda demiſſe me obtuli.*

Eius

Eius ergo dissertationi *de vitiis pecorum venalium*, quam die x. augusti horis locoque consuetis publice defendet, VT PRORECTOR academiae magnificus, PRORECTOR designatus, illustrissimi sacri romani imperii COMITES, ceterique academiae PROCERES, omnes iurium ac bonarum artium fautores atque cultores intersint, auresque praebeant beneuolas, ea, qua par est, humanitate et obseruantia rogantur atque inuitantur. P. P. Ienae die VII. augusti anno cIↃ IↃCC XXXX.